

Bijlage actiepunten Regeldrukagenda 2014-2017

Acties onderwijsbreed

Ontwikkeling werkwijze om effecten van nieuwe wet- en regelgeving in het veld en op de werkvloer in kaart te brengen 'pilot instellingstoets MBO' – Regeldrukagenda	2014 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals); studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>De wens van de MBO sector is om naast de 'uitvoeringstoets' ook een impactanalyse op de systemen en processen bij instellingen uit te voeren. Zo is in samenwerking met OCW, DUO, MBO Raad en saMBO-ICT het idee van deze "instellingstoets" tot stand gekomen. Deze toets is bedoeld om de impact in kaart te brengen van een maatregel op het gebied van processen en systemen binnen de MBO-instellingen. Het gaat hierbij uitdrukkelijk om de uitvoering van beleid, met de consequenties voor processen en systemen (informatievoorziening) binnen instellingen in het MBO, niet over de wenselijkheid van beleid of de gevolgen voor het onderwijs. Kern van deze opzet is dat de instellingstoets parallel verloopt aan de uitvoeringstoets door DUO. Voordat de instellingstoets een regulier middel wordt bij elk wetgevingstraject is afgesproken één pilot te doen en daarna het traject en de opbrengst te evalueren. Op basis van de evaluatie wordt bekeken of een instellingstoets ook wenselijk is voor de sectoren PO, VO en HO.</p>	
Voorlichting over toezichtkader en wettelijke verplichtingen - Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>De inspectie geeft actief voorlichting over de regels in het onderwijs onder de titel "Feiten en fabels" en gaat in gesprek met het veld, waaronder ook de sociale partners. Bij het vormgeven van de voorlichting, worden de volgende mogelijkheden in ieder geval onderzocht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het voorkomen van misinterpretatie door communicatie en het benoemen van best practices op de website - het onderwerp regeldruk expliciet onderwerp laten zijn van de bestuursgesprekken, waardoor ook 'eigen regeldruk' van besturen kan worden voorkomen <p>Scholen en besturen kunnen pro-actiever aan de Inspectie van het Onderwijs voorleggen hoe ze bepaalde doelen (op hun eigen wijze) denken te realiseren. De inspectie roept besturen en schoolleiding op eigen bevindingen in te brengen als basis voor het bestuursgesprek. Besturen worden bevraagd op de waarborging van kwaliteit vanuit het interne toezicht (geen details over de uitvoering). De inspectie blijft bovendien zoveel mogelijk gebruik maken van openbare informatie. Als de inspectie constateert dat op een school veel meer dan nodig wordt geadmistreerd, zal zij dit actief bespreekbaar maken.</p>	
Terugkoppeling doorstroomgegevens leerlingen (doorontwikkeling BRON) - Regeldrukagenda	2014 - 2018
Doelgroep: OCW en DUO, VO-raad	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>Doorontwikkeling BRON: De doorstroommonitor geeft doorstroomgegevens op een geaggregeerd niveau. Po-scholen hebben aangegeven behoefte te hebben aan een terugkoppeling op individueel niveau van leerlingen. Terugkoppeling van individuele leerlinggegevens van het vo naar het po vereist een wetswijziging. Op dit moment wordt een zorgvuldige afweging gemaakt van de doelbinding, noodzaak en proportionaliteit van de terug te koppelen gegevens. Tegelijkertijd speelt bij vo-scholen dat zij geen zicht hebben op de BRON-registratie van po-scholen rond het (bindend) schooladvies van het po aan het vo. Vo-scholen willen deze informatie inzichtelijk hebben omdat de bepaling van het vernieuwd inspectietoezicht hier rechtstreeks van is afgeleid. In samenwerking met DUO wordt</p>	

onderzocht in hoeverre dit mogelijk is binnen het programma doorontwikkelen BRON.

Verkenning knelpunten rondom (toepassing) btw-regels – Regeldrukagenda	2014 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>De toepassing van btw-regelgeving leidt in het onderwijsveld soms tot complicaties.¹ Zo leidt regionale samenwerking tussen mbo-instellingen, afhankelijk van de opzet, tot btw-plicht. OCW en de sectororganisaties inventariseren gezamenlijk deze btw-knelpunten. OCW bundelt hiervoor de interne kennis en expertise over de btw-problematiek. De sectororganisaties leveren de casuïstiek aan. Op basis van de inventarisatie gaat OCW in gesprek met het ministerie van Financiën/de Belastingdienst. De staatssecretaris van Financiën en de minister van Onderwijs hebben op 22 januari 2016 besloten de uitleg van de Hoge Raad inzake de VAVO-casuïstiek [ECLI:NL:HR:2016:83] te benutten om de toepassing van de onderwijsvrijstelling nader te duiden.</p> <p>Dit betekent dat voortaan onderwijsondersteunende diensten onder specifieke voorwaarden zijn vrijgesteld van btw. Dit neemt een belangrijke drempel weg voor onderwijsinstellingen om samen te werken.</p> <p>Voor nadere informatie over het besluit kunt u terecht op www.belastingdienst.nl/btw.</p>	

Acties funderend onderwijs

Voer het gesprek over regeldruk op school en Professionalisering van schoolleiders, o.a. op het terrein van het HR beleid en het creëren van een professionele lerende cultuur – Regeldrukagenda	2015 - 2016
OCW	Sector: vo
<p>Schoolleiders worden gestimuleerd en gefaciliteerd om te werken aan hun bekwaamheid en professionele ontwikkeling. Elke school heeft een degelijk inwerk- en begeleidingsprogramma en gebruikt dat voor startende schoolleiders als onderdeel van het strategisch personeelsbeleid.</p> <p>De VO-academie heeft een aantal producten en activiteiten ontwikkeld die een bijdrage leveren aan de professionalisering van midden managers, schoolleiders en bestuurders op het gebied van strategisch HRM. Zo is de leergang Strategisch HRM voor schoolleiders en bestuurders ontwikkeld, de leergang Financieel leiderschap voor midden managers. Beide leergangen zijn erg populair.</p> <p>De VO-raad ontwikkelt een gevalideerde scan voor strategisch HRM waarmee meerdere doelgroepen (schoolleiders, HRM-adviseurs, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel) inzicht krijgen in de doorwerking en effectiviteit van het HR-beleid in de school.</p> <p>In 2015 heeft ook de eerste succesvolle Nationale Schoolleiders Top plaatsgevonden voor het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs is 8 oktober 2016 de eerste Nationale Schoolleiders Top georganiseerd. Deze dagen stonden in het teken van inspireren en samen leren. Voor het voortgezet onderwijs wordt een tweede top georganiseerd op 10 december 2016.</p> <p>Voor de schoolleiders in het funderend onderwijs is het Schoolleidersregister gelanceerd. Op dit moment zijn er al een paar honderd schoolleiders ingeschreven in het Schoolleidersregister.</p>	

¹ Dit is onder meer aangekaart door de commissie van der Touw. Zie Kamerstukken II, 2013-2014, 31524, nr. 187 voor de kabinetsreactie op het advies van deze commissie.

Acties primair onderwijs

Werken aan kwaliteitsverbetering door vormgeving cyclus kwaliteitszorg – Regeldrukagenda	2014 - 2016
PO-Raad, besturen en schooldirecteuren, Inspectie van het Onderwijs	Sector: po
<p>Scholen en besturen dienen te werken met een planmatige cyclus van kwaliteitszorg. Bijna alle besturen kennen een zelfevaluatie en voeren een vorm van kwaliteitszorg uit op hun school. Uit de gespreksronde blijkt echter wel dat er grote variatie is in invulling van deze kwaliteitszorg.</p> <p>In het najaar van 2016 wordt de voortgangsrapportage van het Bestuursakkoord PO naar de Tweede Kamer verstuurd waarin nader in gegaan wordt op de laatste stand van zaken op deze afspraak.</p>	

Betere afstemming tussen toezicht op onderwijs en kinderopvang – Regeldrukagenda	2014 - 2016
OCW (en SZW)	Sector: po
<p>In 2013 hebben de ministeries van SZW en OCW aan GGD GHOR NL en de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) gevraagd om een gezamenlijk toezichtkader te ontwikkelen voor geïntegreerde voorzieningen onderwijs en kinderopvang. Het is niet mogelijk gebleken om een integraal toezichtkader vorm te geven, aangezien dit aanpassing in wet- en regelgeving vereist. Overigens bleken de huidige toezichtkaders elkaar weinig te overlappen en vrijwel niet tot extra toezichtlast te leiden. Wel was er bij de toezichthouders nog weinig kennis over integrale voorzieningen en waren ze soms onvoldoende op de hoogte van de werkwijze van de andere toezichthouder. Daarom is ingezet op een betere samenwerking tussen de toezichthouders.</p> <p>De pilot toezicht geïntegreerde voorzieningen is afgerond en het eindrapport is aan de Kamer verzonden (Kamerstuk 31 322, nr. 281). Uit de eindrapportage blijkt dat er de afgelopen maanden belangrijke stappen zijn gezet in de wederzijdse informatie-uitwisseling tussen beide toezichthouders over inhoud en werkwijze. De beide inspecties weten elkaar beter te vinden. Daarnaast is op het enige terrein waar sprake is van enige overlap van de toezichtkaders, het toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (hierna: vve), gewerkt aan het verstevigen van de samenwerking tussen beide inspecties. Dit om een eenduidig oordeel te borgen en eventuele toezichtlast te verminderen. De veranderingen en afstemming die bij vve zijn doorgevoerd, zijn een goede aanzet voor verdere samenwerking tussen de inspecties. Dit kan verder worden ingevoerd in beide organisaties zodat áls er sprake is van een geïntegreerde voorziening, inspecteurs zich voorafgaand aan een inspectiebezoek kunnen informeren over het oordeel van de andere toezichthouder.</p> <p>In de rapportage wordt een aantal belemmeringen beschreven die integrale voorzieningen ervaren bij het vormgeven van de voorziening. Een deel van deze belemmeringen worden opgepakt. De beroepskracht-kindratio en de maximale groepsgrootte in de kinderopvang worden bijvoorbeeld meegewogen bij de herijking van het toezicht in de kinderopvang. Voor andere knelpunten bestaan vaak al praktische oplossingen. In de recente Kamerbrief 'Voorschoolse voorzieningen en samenwerking onderwijs en kinderopvang' is tevens aangegeven dat er een taskforce wordt ingesteld met alle betrokken partijen met als opdracht om voorstellen uit te werken over wat er nodig is om de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang te vergemakkelijken zodat er meerwaarde ontstaat voor de ontwikkeling van kinderen, de arbeidsparticipatie van ouders en de gezamenlijke inzet van personeel.</p> <p>OCW en de PO-raad hebben daarnaast een aantal afspraken gemaakt in het Bestuursakkoord PO. De PO-Raad en OCW hebben een gezamenlijke verkenning uitgevoerd over de rol van de gemeente in het (primair) onderwijs. De verkenning is in de zomer van 2016 afgerond. De uitkomsten zijn onder andere aan de Onderwijsraad verzonden, die het als input kan gebruiken voor haar advies over dit thema dat gepland staat in de tweede helft van dit jaar.</p>	

Aanpak knelpunten passend onderwijs – Regeldrukagenda	2014 - 2016
OCW, Inspectie van het Onderwijs, PO-Raad	Sector: po
<p>In de afgelopen periode is een aantal knelpunten opgepakt als het gaat om onnodige bureaucratie in passend onderwijs. Hierbij hoort ook het knelpunt uit de vorige rapportage dat leraren ervaren dat formulieren dubbelingen bevatten en dat er verwarring bestaat over wat wel en wat niet verplicht is.</p> <p>Een ander knelpunt is dat vanuit scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) signalen komen dat zij veel bureaucratie ervaren bij het aanvragen van toelaatbaarheidsverklaringen bij met name de leerlingen die het samenwerkingsverband moet herindiceren. Het gaat vaak om scholen die met veel samenwerkingsverbanden te maken hebben. Dit blijkt ook uit een monitor die Lecso (branchevereniging van het (v)so) heeft uitgevoerd.</p> <p>In het aankomende najaar wordt voor de tweede keer een bureaucratiemeting uitgevoerd, waarin wordt onderzocht wat de oorzaken zijn van de ervaren bureaucratie. De resultaten hiervan zijn in het voorjaar van 2017 beschikbaar.</p> <p>Naast de bureaucratiemeting is in de afgelopen periode een aantal acties uitgevoerd om de samenwerkingsverbanden en de scholen te stimuleren en ondersteunen bij het verminderen van de (onnodige) bureaucratie. Er is een werkgroep ingericht door de sectororganisaties en Lecso, waarin onder meer een aantal samenwerkingsverbanden en scholen voor (v)so deelnemen. Doel is het bedenken van creatieve oplossingen om de bureaucratie van (v)so scholen te verminderen, het stroomlijnen van de aanvraagprocedures en de formulieren die daarbij horen. Een voorbeeld van een creatieve oplossing die gedeeld is onder de samenwerkingsverbanden is dat het samenwerkingsverband overleg voert met de scholen voor (v)so over leerlingen voor wie een tlv moet worden aangevraagd. Zo'n overleg is snel en effectief. Gebleken is dat succesfactoren zoals het met elkaar in gesprek gaan, onnodige procedures vermijden en het verminderen van taakbelasting van docenten en begeleiders, de ervaren onnodige bureaucratie kunnen verminderen.</p>	

Bevorderen slimme organisatie, o.a. op terrein interne administratie en effectief vergaderen – Regeldrukagenda	2014 - 2016
PO-Raad, schoolbesturen, schoolleiding, vakbonden, leerkrachten, MR	Sector: po
<p>De sociale partners hebben diverse acties ondernomen om scholen te begeleiden bij het proces van slimmer organiseren en het stimuleren van een professioneel dialoog om binnen scholen samen te werken aan verbeteringen. Zo biedt CNV Onderwijs bijvoorbeeld aan schoolteams trainingen over slimmer organiseren en kan schoolleiders hierin begeleiden. Daarnaast hebben zij de publicatie <i>Slimmer Organiseren</i> opnieuw gedrukt en aan alle schoolleiders van CNV Schoolleiders gestuurd.</p> <p>Ook implementeert een toenemend aantal scholen de methodiek van Stichting leerKRACHT. Leraren voeren hierbij onderling het gesprek over de vraag hoe de onderwijsprocessen slimmer en efficiënter kunnen worden ingericht, ze stellen onder andere eigen werkprocessen aan de orde om gericht aan oplossingen voor werkdruk te werken. Dit draagt bij aan een efficiëntere werkomgeving.</p>	

Vergroten rol MR in slimme organisatie - Regeldrukagenda	2014 - 2016
OCW	Sector: po
<p>De MR heeft een taak om kritisch te zijn op het terrein van regeldruk, mogelijkheden om leerkrachten te ontlasten en taken slimmer te organiseren. Middels het project Versterking Medezeggenschap zal extra training en voorlichting geven worden aan MR-en zodat zij goed op de hoogte zijn van al hun wettelijke bevoegdheden en hoe deze bevoegdheden kunnen worden ingezet en gebruikt. Het project Versterking Medezeggenschap loopt tot en met 2018. Tegelijkertijd laten schoolbesturen en schoolleiders zien wat zij vanuit good governance op het terrein van medezeggenschap doen. Zij verspreiden niet alleen voorbeelden, maar geven ook zelf het goede voorbeeld.</p>	

Vermindering administratieve last op en ontzorging van scholen door hergebruik van BRON-gegevens – Regeldrukagenda	2014 - 2016
PO-Raad, schoolbesturen (die kiezen vaak op bestuursniveau voor systemen), schoolleiding/leerkrachten)	Sector: po
<p>De MR heeft ingestemd met een wetsvoorstel van VWS en OCW dat het vanaf 01-08-2016 mogelijk maakt dat de gegevens die scholen aan BRON aanleveren worden verstrekt aan jeugdgezondheidszorgorganisaties. Aanleiding voor het wetsvoorstel is dat kinderen tijdens hun schoolloopbaan een aantal keren gezien worden door de jeugdarts of jeugdverpleegkundige en dat de gegevens die nodig zijn voor het uitnodigen van de kinderen in de huidige praktijk worden opgevraagd bij scholen.</p> <p>De benodigde gegevens zijn ook beschikbaar in BRON; het wetsvoorstel maakt het gebruik van BRON voor dit doel mogelijk. Dit bevordert dat meer - en zoveel mogelijk - kinderen bereikt worden voor het aanbieden van jeugdgezondheidszorg en het levert een aanzienlijke administratieve lastenverlichting op. Daarnaast ontzorgt het scholen op het gebied van privacy, door het gebruik voor dit doel wettelijk te regelen en in de praktijk van betere privacywaarborgen te voorzien dan in de huidige situatie.</p>	

Doorbraak forceren om digitale systemen op elkaar te laten aansluiten – Regeldrukagenda	2014 - 2016
OCW, PO-Raad, leerkrachten (als eindgebruikers), softwareontwikkelaars, uitgevers, Cito	Sector: po
<p>Partijen die betrokken zijn bij digitale systemen, moeten met elkaar om de tafel om te zorgen voor meer overdraagbaarheid van gegevens en betere communicatie tussen de systemen zodat geen dubbele invoer meer nodig is. De eerste stappen hiertoe worden gezet in het doorbraakproject onderwijs en ict (www.doorbraakonderwijsenict.nl).</p> <p>Vanaf schooljaar 2016/2017 hebben leveranciers van Leerling Administratie Systemen (LAS-sen) en educatieve uitgeverijen, gesteund door de PO-raad en Kennisnet, afspraken gemaakt om de behaalde resultaten van de leerling geautomatiseerd over te nemen in het LAS systeem. De koppeling vindt plaats via de standaard UWLR (Uitwisseling van Leerlinggegevens en Resultaten). Het gebruik van de koppeling kost de leerkracht minder tijd, is veiliger, minder foutgevoelig en geeft leerkrachten beter inzicht in de voortgang van leerlingen.</p> <p>Sinds kort is het ook mogelijk om de normeringsinformatie van de uitgever mee te nemen, waardoor resultaten over verschillende vakken beter vergelijkbaar zijn.</p>	

Onderzoeken mogelijkheden wederzijdse inzage van leerlinggegevens – Regeldrukagenda	2014 - 2016
OCW	Sector: po
<p>Soms mogen gegevens worden verwerkt en/of uitgewisseld zonder toestemming, mits dat proportioneel is en op transparante wijze gebeurt. Ten aanzien van gegevens waarbij toestemming vereist is, heeft OCW diverse acties ondernomen. Zo is aandacht gevraagd voor het ontwikkelen van een procedure voor het verkrijgen en verwerken van bijzondere persoonsgegevens in de ja/nee-monitor die wordt afgenomen bij samenwerkingsverbanden en zijn samenwerkingsverbanden gewezen op de invulling van de verwerking van gegevens van leerlingen conform de Wet passend onderwijs en het Besluit uitwisselen leer- en begeleidingsgegevens. Tevens zijn goede voorbeelden gedeeld via www.passendonderwijs.nl. De sectorraden en OCW hebben een modelreglement ontwikkeld voor de wijze waarop samenwerkingsverbanden kunnen omgaan met persoonsgegevens. Tenslotte gaan de sectorraden in samenwerking met Kennisnet en NJI bijeenkomsten organiseren om samenwerkingsverbanden en schoolbesturen te helpen met vraagstukken rondom de uitwisseling van gegevens. Daarbij worden de deelnemers gewezen op nuttige documenten en handreikingen en wordt geïnventariseerd waar samenwerkingsverbanden, schoolbesturen en scholen in de praktijk nog tegenaan lopen.</p>	
	Regelgeving - 2016

Modernisering Vervangingsfonds – Regeldrukagenda	
OCW	Sector: po
<p>De wettelijk verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds en het ingewikkelde reglement worden soms ervaren als knelpunten. Het Vervangingsfonds heeft oog voor de ervaren regeldruk. In het kader van modernisering zijn de nodige vereenvoudigingen tot stand gekomen. Overigens kunnen de Wwz, die voor het bijzonder onderwijs per 1 juli 2016 in werking treedt, en de daarover gemaakte afspraken in de cao consequenties hebben voor de regeldruk, met name doordat er onderscheid gemaakt moet worden tussen openbaar en bijzonder onderwijs.</p> <p>Stand van zaken modernisering Vervangingsfonds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de vergoeding voor het rechtspositioneel verlof en het zwangerschapsverlof zijn afgeschaft; - de mogelijkheid om eigenrisicodrager te worden is per 1 januari 2016 aanzienlijk verruimd: bijna 90% van de schoolbesturen heeft hierdoor de keuzemogelijkheid om al dan niet gebruik te maken van de declaratiemogelijkheden bij het Vervangingsfonds. Ruim 1/3e van het aantal besturen is momenteel eigenrisicodrager, deze besturen omvatten 48% van het aantal scholen en 55% van het aantal fte's. Voor het leeuwendeel van deze scholen worden de kosten van vervanging niet langer bij het fonds gedeclareerd. - sinds 1 januari 2016 werkt het Vervangingsfonds met een geautomatiseerd systeem (SPEER), waardoor de aanlevering van informatie door schoolbesturen eenvoudiger gaat worden, sneller verloopt en er vooraf automatisch controle plaatsvindt, onder meer op volledigheid van gegevensaanlevering. - via een gerealiseerd eigen Web-portaal biedt het fonds betere informatievoorziening aan individuele schoolbesturen. 	

Acties voortgezet onderwijs

Bieden van meer ruimte voor flexibiliteit en maatwerk – Regeldrukagenda	Regelgeving - 2016
OCW	Sector: vo
<p>In de Kamerbrief over 'flexibilisering in het voortgezet onderwijs' van 17 februari 2016 zijn enkele maatregelen aangekondigd om meer ruimte in de wet- en regelgeving te creëren zodat scholen meer maatwerk kunnen bieden aan hun leerlingen.² Dit betreft diverse maatregelen rondom de examinering, het curriculum en het toezicht. Daarnaast is er op 13 juni 2016 een pilot aangekondigd waarin scholen, vooruitlopend op aanpassing van de wet- en regelgeving, alvast aan de slag kunnen met deze maatregelen.³ Het is nu met name zaak dat scholen en leraren zich bewust zijn van de ruimte die ze hebben om maatwerk te bieden aan hun leerlingen, en daar vooral mee aan de slag te gaan.</p>	

Mogelijk maken delen van het eindexamen eerder af te leggen dan in het (voor-)laatste jaar – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: Leraren (professionals)	Sector: vo
<p>De uitvoering van dit actiepoint is afgerond. Zie Stb. 510, d.d. 2 december 2014; de maatregel is inwerking getreden op 28 maart 2015 (Stb. 112 van 17 maart 2015).</p>	

Uitvoeren impact assessment bij wetsvoorstel flexibilisering centrale examens – Regeldrukagenda	2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals)	Sector: vo
<p>De uitvoering van dit actiepoint is afgerond. Het is belangrijk om niet alleen te kijken naar de beoogde effecten van voorgesteld nieuw beleid, maar ook attent te zijn op onvoorziene en mogelijke ongewenste neveneffecten (bijvoorbeeld:</p>	

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, 31 289, nr. 285

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, 31 289, nr. 320

strategisch gedrag van leerlingen of scholen, de waarde van diploma's, werkdruk voor leraren, organiseerbaarheid op schoolniveau).

Een impact assessment vooraf laat zien welke (positieve en negatieve) gedragseffecten te verwachten zijn van nieuw beleid.

Door zowel de beoogde effecten als de onvoorziene en mogelijk ongewenste neveneffecten in beeld te brengen, kan er een eerlijke, professionele afweging gemaakt worden van de kosten en baten van een voorstel.

In de Regeldrukagenda Onderwijs is daarom afgesproken dat OCW voorafgaand aan voorgenomen (of bepleite) aanpassing van wet- en regelgeving rond de centrale examens, eerst een impact assessment zal uitvoeren.

Dit is gedaan door bij het voorstel van de VO-raad voor "maatwerkdiploma's" aan de Onderwijsraad te vragen om effecten en neveneffecten daarvan in kaart te brengen, en daarbij nadrukkelijk ook leraren te betrekken.

Dit heeft ons inzicht gegeven in een aantal risico's en ongewenste neveneffecten van dit op het eerste gezicht sympathieke idee, zoals:

- er zijn vragen te stellen bij de organiseerbaarheid;
- er zijn risico's voor de aansluiting met het vervolgonderwijs;
- de waarde van het diploma (civiel effect) komt ter discussie te staan;
- het kan de motivatie van leerlingen negatief beïnvloeden (waarom extra je best doen voor het hogere niveau als het ook op lager niveau kan?).

Uit dit impact assessment bleek dat de baten van het voorstel (enkele leerlingen zijn er bij gebaat) niet opwegen tegen de kosten, risico's en neveneffecten. Daarom is het advies van de Onderwijsraad om het voorstel niet over te nemen.

Voor een nadere toelichting hierover zie ook de brief over flexibilisering in het voortgezet onderwijs die 17 februari 2016 (briefkenmerk 793594) naar de Kamer is verstuurd.⁴

Het instrument *impact assessment* wordt steeds meer onderdeel van het door OCW gehanteerde beleidsinstrumentarium. Als recent voorbeeld kan gewezen worden op een binnenkort aan de Tweede Kamer te sturen impact assessment over een pleidooi voor het centraal vaststellen van twee weken meivakantie. Op basis van dit impact assessment is de conclusie getrokken dat het wettelijk voorschrijven van twee weken meivakantie teveel onvoorziene en onbedoelde neveneffecten heeft, en dat het gesignaleerde probleem (scholen die, wanneer zij kiezen voor een tweede week meivakantie (een tweede week wordt niet altijd als wenselijk ervaren), een verschillende 'tweede week' kiezen) beter op een andere manier kan worden opgelost, namelijk door adviesdata te geven voor *het geval* er een tweede week meivakantie wordt ingepland.

Een dergelijk impact assessment is / wordt ook uitgevoerd bij andere voorstellen, bijvoorbeeld t.a.v. zittenblijven en brede brugklassen.

Wegnemen belemmeringen voor (regionale) samenwerking – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: vmbo leerlingen	Sector: vo, mbo
In de regio is het, zeker in situaties met leerlingendaling, van groot belang dat scholen kunnen samenwerken om een kwalitatief en adequaat onderwijsaanbod in stand te kunnen houden. Veel samenwerkingsvormen in het vo en tussen vo en mbo maken gebruik van het zogenoemde uitbesteden van leerlingen op basis van artikel 25a van de WVO. Per 1 januari 2016 is de regelgeving rond het uitbesteden van leerlingen verruimd. Voortaan kunnen leerlingen in plaats van maximaal de helft van een schooljaar, maximaal de helft van de cursusduur worden uitbesteed aan een andere school of mbo-instelling. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat een leerling een hele bovenbouw volgt aan een andere school. Daarmee is een belangrijke belemmering voor regionale samenwerking uit de weg geruimd. OCW blijft vinger aan de pols houden in de regio's, onder meer met het accountteam leerlingendaling, om signalen over mogelijke andere belemmeringen op te pikken.	

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, 31 289, nr. 285

Slimmer inrichten proces rond correcties na het tweede tijdvak cse – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: leraren (professionals)	Sector: vo
<p>In overleg met het College voor Toetsen en Examens (CvTE) wordt nagegaan of zowel bij het 1^e als het 2^e tijdvak voldoende tijd beschikbaar is voor de correcties van de examens. Voor de komende jaren wordt het examenrooster aangepast en worden nakijk intensieve vakken naar voren gehaald. Een verdere verfijning zou nog mogelijk zijn. CvTE onderzoekt hoe snel dit kan worden gerealiseerd (2017 of 2018). Verder is dit onderwerp ook een zaak van de school door hier in het taakbeleid rekening mee te houden. Op 1 december 2015 is hierover een brief aan de Tweede Kamer gestuurd.⁵</p>	

Leren van buitenlandse praktijkervaringen en adviesaanvraag CITO over de gevolgen van meerdere examenmomenten – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: OCW en VO-raad	Sector: vo
<p>De examensystemen in de ons omringende landen zijn niet vergelijkbaar met die in Nederland. In samenwerking met CITO wordt bezien welke elementen wel bruikbaar zijn. De effecten van meerdere examenmomenten zijn enkele jaren terug al aan de Tweede Kamer gemeld. Kosten wegen niet op tegen de baten (meerdere examenmomenten uitrollen voor heel vo betekent een extra ronde examens produceren; mbo, hbo en universitaire sector vragen extra geld voor de tussentijdse instroom en programma's die daarvoor gemaakt moeten worden). Daar kwam nog bij dat het in het vo om een groep leerlingen ging die het jaar ervoor was gezakt en niet wat beoogd was een groep die versneld door het vo ging. Deze optie is vervallen. Onderzocht wordt of verdere digitalisering en werken met item-banken wel haalbaar is qua tijd en kosten. Hiervoor wordt in 2016 een definitief voorstel uitgewerkt met CvTE en CITO.</p>	

Stimuleren professionele dialoog en Opstellen handreiking over taakbeleid en slim omgaan met "tijd" – Regeldrukagenda	2016
OCW	Sector: vo
<p>Stimuleren professionele dialoog VO in ontwikkeling (VOION) en de VO-academie werken aan de professionele dialoog op de werkvloer. Voor de ondersteuning en stimulering van dit thema zijn programmaliijnen, publicaties en instrumenten ontwikkeld. Hiermee is een instrumentarium beschikbaar gekomen om de professionele dialoog op de werkvloer handen en voeten te geven. Het is aan partijen om daar invulling aan te geven. Verder heeft VOION in het voorjaar van 2016 debatten georganiseerd over schoolontwikkeling. In de debatten komen regeldruk en werkdruk aan de orde. Op de website van VOION staan verslagen van de debatten en hulpmiddelen om zelf als team/school aan de slag te gaan met het onderwerp.⁶</p> <p>Opstellen handreiking over taakbeleid en slim omgaan met "tijd" Sociale partners hebben opdracht gegeven om een vervolgonderzoek te verrichten op een eerder onderzoek naar werkdruk. De eerste fase van het vervolgonderzoek bestaat uit een inventarisatie van taakbeleid en ervaringen daarmee van minimaal dertig vo scholen. TNO ontwikkelt voor de analyse van (ervaringen met) taakbeleid een analysekader / kijkwijzer. Dit wordt voorgelegd aan een klankbordgroep uit het veld en kan leiden tot aanpassing. De opbrengst van de inventarisatiefase inclusief het resultaat van de analyse komt in het najaar beschikbaar en vormt de input voor het samenstellen van een (digitaal beschikbare) handreiking.</p>	

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, 31 289, nr. 271

⁶ <http://www.voion.nl/programmaliijnen/opleiding-en-professionalisering/professionaliseren-in-school/dialoog-en-begeleiding>

Opnemen timemanagement en planning als onderdeel van de lerarenopleidingen en professionaliseringsaanbod – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen / leraren (professionals)	Sector: po, vo, ho
Timemanagement en planning zijn al als onderdeel opgenomen in het curriculum van de lerarenopleidingen. Daarnaast is timemanagement in het professionaliseringsaanbod van de scholing van bonden opgenomen.	

Uitvoeren onderzoek neveneffecten sturen op rendementen en cijfers in het vo- Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals)	Sector: vo
De uitvoering van dit actiepoint is gerealiseerd. Vanwege zorgen over ongewenste effecten van het sturen op cijfers is een onderzoek hiernaar uitgezet. Het onderzoek heeft geresulteerd in een rapport. Het rapport is met een begeleidende beleidsreactie op 27 oktober 2015 naar de Kamer gestuurd. ⁷ Belangrijkste conclusie is dat de ongewenste effecten van het sturen op cijfers en rendementen gering zijn.	

Acties middelbaar beroepsonderwijs

Voorlichting over ondersteuning bij administratie ESF-subsidies – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: instellingen	Sector: mbo
Mbo-instellingen hebben aangegeven de administratie bij ESF-subsidies complex te vinden. Er zal daarom meer bekendheid worden gegeven aan de beschikbare ondersteuning bij de processen rond ESF-subsidies onder mbo-instellingen. Hierover is een artikel verschenen op de website van het Platform Subsidies MBO. Daarmee wordt onduidelijkheid rondom ESF-subsidies weggenomen. Ook voor vragen kunnen mbo-instellingen terecht bij het Platform Subsidies MBO, dat onderdeel is van de MBO Raad.	

Meer inhoudelijke afstemming bij communicatie over wet- en regelgeving – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: schoolleiders	Sector: mbo
Bij nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving is OCW primair verantwoordelijk voor de bekendmaking en presentatie daarvan. Wanneer het wenselijk en mogelijk is stelt de MBO Raad in aanvulling daarop servicedocumenten op als handreiking voor de mbo-instellingen. De MBO Raad stimuleert instellingen om deze informatie via interne communicatie verder de instelling in te krijgen. De afgelopen periode zijn verschillende servicedocumenten aan de instellingen beschikbaar gesteld. Het gaat hier bijvoorbeeld om de servicedocumenten over de onderwijs- en de praktijkovereenkomst.	

Verplichting tot geven van papieren in- en uitschrijfbewijzen vervalt – Regeldrukagenda	2015-2016
Doelgroep: leerlingen en schoolleiders	Sector: mbo
Het uitschrijfbewijs is een (papieren) document dat wordt verstrekt bij uitschrijving van een vertrekkende leerling op een po of vo-school en dat door de nieuwe school (po, vo of mbo) van de leerling wordt gebruikt bij de inschrijving.	

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/regering/inhoud/bewindspersonen/sander-dekker/documenten/rapporten/2015/09/01/onderzoek-sturen-op-cijfers-en-rendementen>

De afgelopen jaren heeft het digitale in- en uitschrijfproces zich steeds verder ontwikkeld o.a. via BRON. Vraag is of het papieren uitschrijfbewijs geen dubbel werk is naast BRON. Afschaffing van het uitschrijfbewijs kan lastenverlichting voor scholen opleveren.

Via Doorontwikkelen BRON wordt het voor mbo-scholen mogelijk gegevens uit BRON van DUO te krijgen na de inschrijving. De vorige school van de student krijgt via DUO een signaal bij inschrijving op de nieuwe mbo-school. Het digitaal verstrekken van deze in- en uitschrijfgegevens is onderdeel van de informatiediensten die in 2017 mogelijk aangeboden gaan worden aan mbo-instellingen in het kader van het programma. Voor vo-scholen is realisatie van deze informatiedienst vanaf 2019 voorzien. Daarmee kan het gebruik van papieren bewijsmateriaal over wie de beoogde student is en welke vooropleiding hij/zij heeft genoten teruggedrongen worden.

Doorontwikkelen BRON - Regeldrukagenda	2015-2016
Doelgroep: schoolleiders	Sector: mbo
<p>Het programma Doorontwikkelen BRON richt zich op het verbeteren van de digitale informatie-uitwisseling tussen de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en de onderwijsinstellingen. Het gaat om informatie over deelname, resultaten, instellingen en opleidingen, en de informatie over de bekostiging. Het programma richt zich daarbij op het bieden van digitale services door DUO om processen in de onderwijsketen te ondersteunen: we maken zoveel mogelijk gebruik van gegevens die bij DUO beschikbaar zijn om dubbele bevraging te voorkomen wat leidt tot minder controle en lagere lasten voor de scholen, accountants en inspectie. Doorontwikkelen BRON moet zorgen voor het verminderen van administratieve lasten en ondersteuning van instellingen (Kamerstuk 29515 VIII, nr. 356). Het programma verzorgt zo inhoudelijke en financiële baten voor instellingen maar ook voor de hele keten.</p>	

Doorontwikkelen BRON – digitaal aanmelden stimuleren – Regeldrukagenda	2015- 2016
Doelgroep: leraren en schoolleiders	Sector: mbo
<p>Digitaal aanmelden houdt in dat van een student bij aanmelding gegevens uit BRON (en BRP) beschikbaar komen voor de mbo-instelling waar hij/zij zich wil aanmelden. Digitaal aanmelden voorkomt daarmee administratieve fouten in het overdragen van de studentgegevens waardoor administratieve lasten voor scholen verminderen.</p> <p>Vanaf studiejaar 2014-2015 kunnen mbo-instellingen zich al bij DUO melden als zij gebruik willen maken van digitaal aanmelden. Mbo-instellingen sluiten zich inmiddels geleidelijk aan op deze voorziening. Op dit moment maken 14 mbo-instellingen gebruik van deze voorziening. OCW, DUO en saMBO-ICT sturen gezamenlijk aan op het stimuleren van het digitale aanmeldproces. Bezien wordt of via de informatiediensten in 2017 dit proces kan worden vereenvoudigd voor instellingen en (aanstaande) studenten.</p>	

Doorontwikkelen BRON – meer gegevensleveringen vanuit BRON aan scholen – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: leraren en schoolleiders	Sector: mbo
<p>Modernisering van gegevensuitwisseling tussen scholen en DUO kan regeldruk en administratieve last verminderen. In de periode van september 2014 tot en met januari 2017 wordt in het mbo verder gewerkt aan de projecten "MBO inwinnen" en "MBO bekostigen":</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het project MBO inwinnen wordt de uitwisseling tussen instellingen en DUO van gegevens over inschrijvingen, resultaten en beroepspraktijkvorming vernieuwd en worden de databases bij DUO aangepast om de mbo gegevens te kunnen registreren • In het project MBO bekostigen worden de bekostigingssystemen bij DUO zodanig aangepast dat deze in staat zijn om op basis van berichtenuitwisseling de instellingen een vrijwel-directe terugkoppeling te geven van de voorlopige bekostigingsstatus van inschrijvingen en diploma's. Tevens zijn de systemen in staat om de definitieve bekostigingsstatus aan te leveren aan de instellingen en deze te gebruiken voor de bekostiging. <p>De informatiediensten die voor mbo ontwikkeld worden kunnen ook voor po- en vo-scholen van belang worden en in samenspraak met de sector op termijn invulling worden gegeven.</p>	

Verkenning naar digitale ondertekening van de onderwijs- en praktijkovereenkomst- Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: leerlingen en schoolleiders	Sector: mbo
<p>De mogelijkheid van digitale ondertekening van de onderwijs- en praktijkovereenkomst wordt onderzocht. Het scheelt mbo-instellingen administratieve lasten als deze documenten digitaal ondertekend kunnen worden. Er hoeven dan geen papieren versies van de overeenkomsten naar studenten en leerbedrijven te worden gestuurd. Momenteel verkennen enkele mbo-instellingen de mogelijkheden op dit gebied onder regie van saMBO-ICT. Ondertekening van de onderwijsovereenkomsten door studenten via Digi-D lijkt een werkbare route en wordt momenteel door enkele mbo-instellingen in de praktijk getest. Voor de digitale ondertekening van de praktijkovereenkomsten door leerbedrijven is niet gekozen voor Digi-D, maar voor een andere betrouwbare wijze van ondertekenen.</p>	

De ouderhandtekening op de onderwijs- en praktijkovereenkomst- Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep:	Sector: mbo
<p>Het is bij minderjarige studenten verplicht dat de wettelijk vertegenwoordiger de onderwijs- en de praktijkovereenkomst medeondertekent (kortweg: de ouderhandtekening). Het ministerie van OCW, de MBO Raad en JOB hebben gezamenlijk gekeken of afschaffing van de ouderhandtekening mogelijk en wenselijk is. Een afschaffing van de ouderhandtekening zorgt namelijk voor verlichting van administratieve lasten voor mbo-instellingen omdat zij verantwoordelijk zijn voor het op orde brengen van de overeenkomsten.</p> <p>Inmiddels is overeengekomen dat de ouderhandtekening op de praktijkovereenkomst kan worden afgeschaft. Door ondertekening van de onderwijsovereenkomst kan de wettelijk vertegenwoordiger instemmen dat de minderjarige student zelfstandig de praktijkovereenkomst aangaat. Voor wettelijk vertegenwoordigers die bezwaar hebben tegen deze nieuwe procedure moeten mbo-instellingen het mogelijk blijven maken dat zij de praktijkovereenkomsten medeondertekenen.</p> <p>Over de ouderhandtekening op de onderwijsovereenkomst wordt nog overleg gevoerd tussen OCW, MBO Raad en JOB. Verwachting is dat hierover eind 2016 helderheid.</p>	

Onderzoeken van afschaffen of anders organiseren 'vierde handtekening' - Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: leerlingen en schoolleiders	Sector: mbo
<p>Per 1 augustus 2015 is de verplichte medeondertekening door de kenniscentra van de beroepspraktijkovereenkomsten van bbl-opleidingen (oftewel: de vierde handtekening) afgeschaft. Deze afschaffing valt samen met de overgang van de wettelijke taken van de kenniscentra naar de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB). De vereiste van medeondertekening door de kenniscentra wordt niet vervangen door een vereiste van medeondertekening door de SBB. Met de afschaffing van de vierde handtekening zijn de administratieve lasten voor mbo-instellingen teruggedrongen aangezien zij geen papieren versies van de beroepspraktijkovereenkomsten meer aan de SBB hoeven te sturen voor medeondertekening.</p>	

Onderzoek naar inning van cursusgeld via DUO – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: leerlingen en schoolleiders	Sector: mbo
<p>Iedere mbo-student die op 1 augustus van het eerste studiejaar 18 jaar of ouder is en een bbl-opleiding volgt, betaalt cursusgeld. Mbo-instellingen zijn verantwoordelijk voor de inning van het cursusgeld.</p> <p>In de Regeldrukagenda Onderwijs 2014-2017 is overeengekomen dat OCW en de MBO Raad gezamenlijk onderzoeken of centrale inning van het cursusgeld door DUO regeldruk voor mbo-instellingen kan verminderen.</p> <p>De achtergrond van deze vraag is tweeledig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ten eerste ondervinden mbo-instellingen administratieve lasten door het innen van het 	

cursusgeld. Hierbij moet worden gedacht aan het versturen van rekeningen en het organiseren van incasso's. Vooral administratie dat samenhangt met achterstallige betalingen is iets wat veel uitvoeringslast met zich meebrengt.

- Ten tweede ondervinden mbo-instellingen administratieve lasten rondom de derden verklaring. Dit is een verklaring van een werkgever (of een andere instantie) waarmee wordt aangegeven dat deze het cursusgeld voor de student betaalt. Het ontbreken van een derden verklaring of het ontbreken van een vereiste handtekening op een derden verklaring leidde tot het niet bekostigen van de student.

DUO is gevraagd een indicatie te geven van de kosten die de inning van het cursusgeld door DUO met zich bijbrengt. Uit deze analyse bleek dat de indicatie van de kosten voor het maken van een dergelijk systeem circa €7 tot €10 miljoen is.

Daarnaast is in het controleprotocol voor accountants per 2015 opgenomen dat het ontbreken van (een handtekening op) een derden verklaring alleen geen reden meer is om bekostig in te houden.

Daarom is in gezamenlijk overleg tussen de MBO Raad en OCW besloten om het innen van het cursusgeld niet bij DUO te beleggen.

Verskillende Ict-systemen beter op elkaar laten aansluiten – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: schoolleiders	Sector: mbo
Voor groter gebruiksgemak en betere onderlinge uitwisseling van gegevens in de sector moeten programma's voor ict-ondersteuning beter onderling communiceren. In het Doorbraakproject onderwijs en ict (project PO-Raad, VO-raad, OCW en EZ) gaat men in gesprek met de aanbieders om de systemen gebruiksvriendelijker te maken. De MBO Raad, SaMBO ICT, Kennisnet en Surf treden in contact met de ict-dienstverleners en verzoeken deze om de verschillende systemen beter op elkaar te laten aansluiten.	

Voorlichting over bewaren van paspoortkopie in het deelnemersdossier – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: leerlingen en schoolleiders	Sector: mbo
<p>Mbo-instellingen moeten ervoor zorgen dat de vreemdelingenstatus van studenten wordt geregistreerd. Het controleprotocol voor accountants stelt dat alleen de geregistreerde vreemdelingenstatus van studenten gecontroleerd dient te worden. Instellingen constateren dat accountants in de praktijk - voor de zekerheid - iedere student willen controleren op de vreemdelingenstatus. Als er bij studenten geen vreemdelingenstatus wordt aangetroffen, dan wordt de mbo-instelling gevraagd om een kopie van het identiteitsbewijs van de student aan te leveren. Zodoende wordt gecontroleerd of de student daadwerkelijk geen vreemdelingenstatus heeft. Bij mbo-instellingen ontstaat hierdoor regeldruk omdat zij voor alle studenten (die binnen de steekproef van de accountant vallen) een kopie van het identiteitsbewijs moeten aanleveren.</p> <p>Via voorlichting aan mbo-instellingen en accountants over het controleprotocol moet onduidelijkheid over de controle op de vreemdelingenstatus worden weggenomen. Dit punt is daarom aan de orde gesteld tijdens het najaarsoverleg 2015 tussen de Onderwijsinspectie en de instellingsaccountants over het accountantsprotocol. Daarnaast heeft de MBO Raad in september 2015 voorlichtingsinformatie hierover gestuurd aan de mbo-instellingen.</p> <p>In de berichtgeving aan de instellingen en accountants is duidelijk gemaakt dat het niet de bedoeling is dat accountants voor iedere student (die binnen de accountantscontrole valt) een kopie van het geldig identiteitsbewijs wordt opgevraagd. De accountantscontrole dient zich te beperken tot een controle op de vreemdelingenstatus van mbo-studenten. Het Onderwijsaccountantsprotocol (OAP) is daarover ook helder. Mbo-instellingen mogen bij inschrijving ook geen kopie van het identiteitsbewijs van studenten opvragen. Instellingen dienen wel de gegevens van het identiteitsbewijs in te zien ter medeverificatie van de identiteit van de inschrijver (de terugkoppeling uit de gemeentelijke basisadministratie vormt het andere deel van de verificatie) en dit als 'gezien' administreren. Accountants mogen dus ook niet om een kopie van het</p>	

identiteitsbewijs vragen bij andere studenten dan welke genoemd zijn in het Onderwijs Accountants Protocol (OAP).

Door middel van deze berichtgeving verwachten we dat onduidelijkheid in het veld is weggenomen. Bij nieuwe signalen dat er toch nog onduidelijkheid is over dit thema zal OCW met de MBO Raad en de Onderwijsinspectie bekijken welke aanvullende acties genomen moeten worden.

Formuleren en vastleggen voorwaarden standaardisatie en externe validatie – Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: schoolleiders	Sector: mbo
<p>In de brief Ruim baan voor vakmanschap (juni 2014) heeft de minister van OCW aangegeven dat nog bij teveel opleidingen de examenkwaliteit niet op orde is. Eén van de acties die wordt ingezet om dit aan te pakken is dat er in de toekomst alleen nog maar examens mogen worden ingezet die zijn ingekocht bij een gecertificeerde examenleverancier of (bij door instellingen individueel of gezamenlijk ontwikkelde examens) extern zijn gevalideerd.</p> <p>In mei 2016 is er een advies opgeleverd door de Regisseur Herziening Kwalificatiestructuur. Dit advies gaat ook in op de externe validering van examens. Naar aanleiding van dit advies vindt de komende periode een verdere uitwerking van bovengenoemde maatregel plaats. Hierbij is de regeldruk voor mbo-instellingen van de maatregel een duidelijk aandachtspunt.</p>	

Voorlichting over bewaarplicht diploma's - Regeldrukagenda	2015 - 2016
Doelgroep: schoolleiders	Sector: mbo
<p>Mbo-instellingen moeten diploma's op een goede manier bewaren. Mbo-instellingen ervaren onduidelijkheid ten aanzien van regels en voorschriften die gelden voor de bewaarplicht van diploma's. De mogelijkheid van digitale archivering wordt daardoor bijvoorbeeld onvoldoende benut. En mbo-instellingen doen soms meer dan noodzakelijk; zo worden diploma's bijvoorbeeld dubbelop gearchiveerd (digitaal en op papier).</p> <p>In het kader van de archiefwet moeten overheidsinstellingen – en dus ook scholen – belangrijke documenten bewaren. Welke documenten scholen moeten bewaren en hoe lang is vastgelegd in het zogenoemde basiselectiedocument. Momenteel is de MBO Raad in samenwerking met het Nationaal Archief bezig met het opstellen van een nieuw basiselectiedocument. In het najaar van 2016 wordt deze, via het facilitair samenwerkingsverband MBO, onder de aandacht van de instellingen gebracht. Zodoende zijn mbo-instellingen op de hoogte van de regels en voorschriften die gelden voor bewaarplicht van diploma's.</p>	

Bijlage maatwerk actiepunten 2015-2016

Acties hoger onderwijs

Herziening accreditatiestelsel – maatwerk	2015 - 2016
Doelgroep: docenten, bestuurders, kwaliteitszorgmedewerkers, studenten, andere betrokkenen en instellingen (professionals)	Sector: ho
<p>Het accreditatiestelsel is in 2012 en 2013 uitvoerig en door veel verschillende partijen geëvalueerd. Hieruit blijkt dat het een krachtig stelsel is, dat tegelijkertijd nog wel verbetering behoeft, omdat instellingen hoge lasten ervaren in relatie tot het accreditatieproces.</p> <p>De minister is met vertegenwoordigers van instellingen (waaronder docenten), NVAO, inspectie, OCW, visitatiebureaus en studenten in gesprek gegaan over de doorontwikkeling van het accreditatiestelsel met het oog op het verminderen van de lasten die instellingen ervaren. Daarnaast is een internationaal vergelijkend onderzoek uitgezet naar de accreditatiestelsels in Vlaanderen, Duitsland, Noorwegen en Oostenrijk, hebben er expertmeetings plaatsgevonden en is er een stuurgroep ingericht die de minister heeft geadviseerd over de contouren van de doorontwikkeling van het stelsel. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de VSNU, de VH, de NRTO, het ISO en de LSVb, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs en het ministerie van OCW.</p> <p>De voorgenomen wijzigingen in het accreditatiestelsel vloeien voort uit hun advies en uit afstemming met de Tweede Kamer. Dit heeft geresulteerd in een tweesporenbeleid:</p> <p>Spoor 1 betreft de optimalisering van het accreditatiestelsel. De optimalisering wordt gerealiseerd met een wetsvoorstel en het aanpassen van het accreditatiekader van de NVAO. Op 7 oktober 2016 is het gewijzigde accreditatiekader ter voorhang aangeboden bij beide Kamers der Staten-Generaal. Het wetsvoorstel is voorgelegd voor internetconsultatie en uitvoerings- en wetgevingstoetsen. De opbrengsten daarvan zijn verwerkt, waarna het wetsvoorstel voor advisering naar de Raad van State zal worden verzonden.</p> <p>Spoor 2 houdt in dat er een pilot instellingsaccreditering met lichtere opleidingstoets wordt gestart om ervaring te kunnen opdoen met een verdergaande vorm van lastenverlichting en vergroting van eigenaarschap. Verschillende instellingen hebben hun interesse in deelname getoond. Met deze instellingen worden nu gesprekken gevoerd over de manier waarop de pilot kan worden gerealiseerd. Voor deze pilot is een experimenteer-AMvB in voorbereiding.</p> <p>Alle betrokkenen bij het accreditatieproces hebben een verantwoordelijkheid in het verder verlagen van de lasten die instellingen ervaren tijdens het accreditatieproces. Daarover wordt het gesprek gevoerd met verschillende partijen.</p>	

Experiment uitbreiding bindend studieadvies – maatwerk	2013 - 2019
Doelgroep: Doelgroep Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals)	Sector: ho
<p>Het experiment 'uitbreiding bindend studieadvies' beoogt de verbetering van de kwaliteit en de doelmatigheid van het hoger onderwijs door uitbreiding van de bevoegdheid van instellingen tot het uitbrengen van een bindend studieadvies (Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies). Het beoogt verder studenten te stimuleren hun opleiding binnen de nominale studieduur af te ronden door middel van een samenhangend pakket van maatregelen ter bevordering van de studievoortgang. In het besluit worden eisen aan de deelnemende instelling gesteld ten aanzien van de studeerbaarheid van de opleiding.</p> <p>Het experiment loopt tot en met 2018. De instellingen die nu nog deelnemen aan het experiment zijn de Hogeschool van Amsterdam met 1 opleiding, de Gerrit Rietveld Academie en Amsterdam University College. In eerdere jaren nam ook de Universiteit Leiden deel aan het experiment, maar deze universiteit heeft besloten vanaf het studiejaar 2015-2016 van verdere deelname afgezien. Het experiment en de ervaringen die ermee zijn opgedaan zullen na afloop geëvalueerd worden. De</p>	

Tweede Kamer heeft aangegeven na afronding van dit experiment het BSA in latere jaren niet wettelijk te willen verankeren.

Experiment prestatiebekostiging ho – maatwerk	2013 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders/scholen en instellingen (professionals)	Sector: ho
<p>In het hoger onderwijs zijn voor de periode 2013 – 2016 prestatieafspraken gemaakt met de instellingen. Hiermee wordt beoogd de focus minder op kwantiteit te leggen en meer op kwaliteit en profilering. De instellingen hebben hiervoor plannen ingediend en zij ontvangen jaarlijks extra middelen ter grootte van ca. 7% van het onderwijsbudget.</p> <p>Bij de prestatiebekostiging is gekozen voor een systematiek die zo weinig mogelijk lasten voor de instellingen met zich meebrengt. Er is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van indicatoren die de instellingen zelf al hanteren en waarvoor dus al informatie verzameld wordt. Verder zijn er bovendien landelijke gegevensbestanden beschikbaar die aan de instellingen beschikbaar worden gesteld.</p> <p>Voor de verantwoording is aangesloten bij de jaarlijkse verantwoording van de instellingen over de reguliere rijksbijdrage in de jaarverslagen. Dit is een efficiënte werkwijze die de administratieve lasten tot een minimum beperkt. De jaarverslagen zijn ook de basis voor de eindbeoordeling die dit najaar plaatsvindt. Uiterlijk 15 november a.s. besluit de minister over de realisatie van de prestatieafspraken en de financiële consequenties.</p> <p>De ontwikkeling van de administratieve lasten zal ook deel uitmaken van de evaluatie van het experiment. In het voorjaar van 2017 zal deze evaluatie worden afgerond.</p>	

Verkenning / gesprek herziening bestuurlijke verhoudingen tussen overheid en ho-instellingen (verdiend vertrouwen meer belonen) – maatwerk	2015 - 2017
Doelgroep: bestuurders en instellingen (professionals)	Sector: ho
<p>Er vinden gesprekken plaats met de instellingen, IvhO, NVAO, CDHO en RCHOO over het gezamenlijk verkennen hoe de verschillende toezichhoudende organisaties beter samen kunnen werken om de ervaren verantwoordingslast te verminderen.</p>	

Acties onderwijsbreed

Wetsvoorstel stroomlijning registerwetgeving onderwijs – maatwerk	2015 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals), studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>Momenteel wordt gewerkt aan een wetsvoorstel dat stroomlijning van de registerwetgeving in het onderwijs regelt. Dit wetsvoorstel, dat naar verwachting in 2015 wordt ingediend, levert op verschillende manieren een bijdrage aan vermindering van de regeldruk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het wetsvoorstel maakt hergebruik van gegevens gemakkelijker, doordat de verstrekking van gegevens aan andere overheidsorganisaties voortaan niet meer op wetsniveau wordt geregeld, maar op amvb-niveau. Hiermee wordt het kabinetsbeleid “eenmalig opvragen, meervoudig gebruik” beter ondersteund. • Scholen moeten de geboorteplaats van een leerling vermelden op het diploma. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat scholen de geboorteplaats van DUO krijgen, zodat zij dit gegeven niet langer hoeven op te vragen bij de leerling of zijn ouders. 	

Kwaliteit van wetgeving – maatwerk	2015 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals), studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>Eerder hebben wij u geïnformeerd over onze voornemens een nieuwe Algemene Wet Onderwijs (AWO) aan uw Kamer voor te leggen. De AWO heeft het karakter van een aanbouwwet: een wet waarin gefaseerd steeds meer onderwerpen die over verschillende onderwijssectoren gaan zullen worden opgenomen. Als eerste stap brengen we de wetgeving over de registers over</p>	

onderwijsdeelnemers in de AWO samen. De nieuwe registerwetgeving heeft onder andere tot doel het inzichtelijker te maken, welke informatie OCW over onderwijsdeelnemers verzamelt en voor welke doelen dit gebeurt. Over het wetsvoorstel voor de AWO heeft inmiddels de openbare internetconsultatie plaatsgevonden. Ook heeft de Autoriteit Persoonsgegevens advies uitgebracht. Het streven is dit wetsvoorstel in het voorjaar van 2017 in te dienen bij de Tweede Kamer.

Deugdelijkheidseisen – maatwerk	2015 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals), studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
Eerder dit jaar hebben leden van uw Kamer en overigens ook uit de Eerste Kamer vragen gesteld over de deugdelijkheidseisen in het funderend onderwijs. Zijn de deugdelijkheidseisen nog wel actueel en consistent? En welke deugdelijkheidseisen zijn er? Onlangs hebben wij uw vragen hierover schriftelijk beantwoord. ⁸ Het wetsvoorstel deugdelijkheidseisen bereiden wij voor en kunt u in het najaar van 2017 tegemoet zien.	

Communicatie over heldere regels – maatwerk	2015 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals), studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>Naast het ontbreken van een efficiënte ict-infrastructuur is onvoldoende duidelijkheid over en onbekendheid met regels een andere belangrijke oorzaak van regeldruk waaraan de afgelopen periode veel aandacht is besteed. Binnen scholen en instellingen worden soms onnodig taken verricht omdat men in de veronderstelling verkeert dat men daartoe wettelijk verplicht is. Het komt ook voor dat een instellingsaccountant regels verkeerd interpreteert en daardoor voor regeldruk zorgt.</p> <p>Om de hieruit voortvloeiende regeldruk te verminderen hebben we enerzijds ingezet op het tot stand komen van een dialoog op de scholen waarbij onderwerpen als nut en noodzaak van taken met elkaar wordt besproken, en hebben we ingezet op verdergaande professionalisering van bestuurders en schoolleiders zodat interne regeldruk zoveel mogelijk kan worden voorkomen. Daarnaast zijn de scholen en onderwijsinstellingen gebaat bij een goede voorlichting en een goede communicatie over regels door de onderwijsraden, door OCW en dan in het bijzonder door DUO en de Inspectie van het Onderwijs. Dit vergt een continue aanpak. De Inspectie van het Onderwijs heeft hieraan ook de afgelopen periode weer een grote bijdrage geleverd; niet alleen door regels uit te leggen aan bestuurders, schoolleiders en accountants, maar ook door nog meer voorlichting te geven over de eigen werkwijze. Die werkwijze is overigens aan het veranderen, onder meer als gevolg van de met ingang van 1 juli 2017 in werking tredende wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet primair onderwijs BES, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet voortgezet onderwijs BES en de Wet op het onderwijstoezicht in verband met een doeltreffender regeling van het onderwijstoezicht.⁹ Ook deze nieuwe werkwijze zal tot gevolg hebben dat de ervaren regeldruk afneemt, nu de focus van het inspectietoezicht in de eerste plaats meer dan voorheen gericht zal zijn op het controlerende toezicht op de deugdelijkheidseisen en het overige kwaliteitstoezicht dat de inspectie al dan niet op verzoek van een school of onderwijsinstelling kan uitoefenen, een meer stimulerend karakter zal hebben. Goed functionerende schoolbesturen zullen bovendien veel minder en lichter worden onderzocht dan voorheen.</p>	

Digitale ondersteuning – maatwerk	2015 - 2016
Doelgroep: Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals), studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>In de brief Big Data in Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 28 juni 2016, informeerden wij uw Kamer over 'overbegrazing' die wetenschappers signaleren wanneer zij data over het onderwijs verzamelen bij scholen. Scholen ontvangen een grote hoeveelheid enquêtes en andere verzoeken om bij te dragen aan onderzoek, en zij ervaren dit als een administratieve last, waardoor de respons afneemt. Samen met de onderwijsraden, SURF, NRO en het CBS laten we een verkennend onderzoek uitvoeren naar wensen, mogelijkheden en beperkingen van een veilige omgeving waarbinnen onderzoeksdata kunnen worden gecombineerd, om zo de bevraginglast te</p>	

⁸ Vergaderjaar 2015-2016, 33 862, nr. 24.

⁹ Kamerstukken II, 33 862.

verminderen.

Betere communicatie over beleid (ontwikkeling, uitvoering en evaluatie), gericht op leraren – maatwerk	Doorlopend
Doelgroep: leraren (professionals)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>In 2015 heeft de minister een rondgang gemaakt langs de lerarenopleidingen. Bij deze rondgang is in vier verschillende regionale bijeenkomsten gesproken met alle relevante stakeholders: studenten, leraren, lerarenopleiders en bestuurders. Elke bijeenkomst werd een ander thema behandeld: 'responsiviteit en bildung', 'flexibilisering en maatwerk', 'onderwijs en carrière' en 'opleiden voor het beroepsonderwijs'. De uitkomsten van deze rondgang worden benut bij de verdere implementatie van de Lerarenagenda en zijn opgenomen in de Voortgangsrapportage Lerarenagenda. De Kritische Vrienden van de Lerarenagenda, eerder inspiratiegroep genoemd, adviseren OCW gevraagd en ongevraagd over het lerarenbeleid. Hun adviezen worden tevens geplaatst op de website van de Lerarenagenda. Op deze website is sinds juli 2015 een aparte rubriek ingericht genaamd 'Mag dat'? Hier wordt relevante informatie m.b.t. regels en regeldruk samengebracht. Er worden o.a. artikelen, persberichten en vraag- en antwoord artikelen geplaatst. Ook wordt doorverwezen naar relevante informatie elders, zoals bijvoorbeeld op de website van de IvhO. Daarnaast worden leraren via deze pagina opgeroepen om zich via de internetconsultaties uit te spreken over nieuwe wet- en regelgeving.</p>	

Bevordering standaardisatie en efficiënte gegevensuitwisseling – maatwerk	2015 – 2016
Doelgroep: bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>In de <i>Informatiekamer</i> (een periodiek overleg tussen de ambtelijke leiding van OCW en bestuurders uit alle sectoren), is in maart 2012 een samenwerkingsconvenant ondertekend, waarbij partijen afspraken nauw samen te werken bij de verdere standaardisatie van de gegevensuitwisseling.</p> <p>In het terugdringen van regeldruk en administratieve lasten is het gebruik van open standaarden een belangrijke sleutel. Binnen <i>EduStandaard</i>¹⁰ werken alle relevante publieke en private partijen samen om de benodigde standaarden en afspraken voor onderwijs en onderzoek te ontwikkelen en te beheren. Met dit gemeenschappelijke initiatief waarborgen we de continuïteit van de informatieketens in het onderwijs en voorkomen we dat systemen slecht op elkaar aansluiten.</p> <p>In het <i>Samenwerkingsplatform Informatie Onderwijs (SION)</i> wordt gewerkt aan een meer efficiënte gegevenswisseling tussen partijen in het onderwijsdomein. Dit leidt tot minder administratieve lasten, lagere kosten voor ict-voorzieningen, meer inzicht in het eigen functioneren en de gerealiseerde kwaliteit en een hogere transparantie en daardoor betere publieke verantwoording. Denk bijvoorbeeld aan het beschikbaar stellen van doorstroomgegevens aan scholen en instellingen in alle onderwijssectoren.</p> <p>Alle benodigde technische bouwstenen en afspraken hebben een plek in de <i>referentiearchitectuur onderwijs</i>, die ook in gezamenlijkheid is opgesteld. Deze architectuur geeft richting aan de verdere stroomlijning van de informatiehuishouding van het onderwijs.</p>	

Aanpak vermindering bevragsingslast – Regeldrukagenda/maatwerk	2014-2016
Bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals);	Sector: po, vo, mbo en ho
<p>DUO heeft een onderzoek uitgevoerd naar de bevragsingslast in het funderend onderwijs. Het onderzoek heeft opgeleverd dat er veel verschillende partijen (uit de profit en non-profitsector) zijn die gegevens vragen. In een groot aantal gevallen zijn centrale gegevensbronnen beschikbaar die als alternatief voor de bevragers zouden kunnen dienen. Ook kan door onderlinge afstemming tussen bevragers de last voor het veld worden teruggebracht.</p> <p>De uitkomsten van het onderzoek laten zien dat de mogelijkheden van 'eenmalige opvraag,</p>	

¹⁰ EduStandaard is een samenwerkingsverband van SURF, Kennisnet en direct belanghebbenden bij de (door)ontwikkeling en het beheer van standaarden, toepassingsprofielen en vocabulaires. Het verband bestaat in deze vorm sinds 2011.

meervoudig gebruik' nog niet volledig worden benut. De in het onderzoeksrapport geschetste alternatieven en aanbevelingen, die veelal sectoroverstijgend zijn, bieden aanknopingspunten om deze mogelijkheden beter te benutten en de bevraging, vooral ten aanzien van onnodige dubbele bevraging, te verminderen. Dit punt is ook geagendeerd In de Regeldrukagenda (po).

Eén van de aanbevelingen uit het onderzoek is om beter bekend te maken waar welke onderwijsgegevens te vinden zijn. Daartoe wordt een Wegwijzerfunctie op de website Onderwijs in Cijfers - een gezamenlijk door OCW, DUO en CBS ingerichte website met cijfermatige informatie (kengetallen, thema's) over het onderwijsstelsel-, ingericht.

Op de Wegwijzer Onderwijsinformatie wordt verwezen naar reeds beschikbare gegevens (po, vo, mbo en ho) in centrale registers. Het bevat zelf geen gegevens; er wordt op de Wegwijzer alleen verwezen naar bijvoorbeeld dataduo.nl, de databestanden van het CBS, enz.

Het doel is om personen of instanties die opzoek zijn naar data over het onderwijs de weg te wijzen naar organisaties die al veel data in huis hebben en dat al dan niet openbaar aanbieden. De Wegwijzer levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het verminderen van de bevraging van scholen.

De Wegwijzer zal in het najaar van 2016 worden opgeleverd en het bestaan zal breed worden gecommuniceerd naar bevragers en onderwijsinstellingen.

Daarnaast zal DUO breder bekend maken welke gegevens op data.duo.nl (één van de vindplaatsen waar de Wegwijzer naar verwijst) te vinden zijn. Zodra er nieuwe of gewijzigde data beschikbaar is wordt dat via een nieuwsbrief (Open Onderwijsdata) bekend gemaakt. De gebruikers van Open Onderwijsdata (data.duo.nl) zijn voornamelijk gemeenten, scholen en onderzoeksbureaus. Het aanbod van open data wordt steeds verder uitgebreid. De Algemene Rekenkamer noemt Open Onderwijsdata in het trendrapport Open data¹¹ de voorloper op andere overheidsorganisaties als het om open data gaat.

Betrekken doelgroepen bij totstandkoming en implementatie wet- en regelgeving – maatwerk	Doorlopend
Doelgroep: bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals); studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>Indien tot wet- of regelgeving wordt besloten, wordt de totstandkoming van regels zo goed mogelijk afgestemd met het veld. Afstemming draagt bij aan de vermindering van ervaren regeldruk en zorgt ervoor dat regels zo goed mogelijk aansluiten bij de praktijk.</p> <p>Bij het tot stand komen van wet- en regelgeving, een nieuw product of dienst betreft DUO het veld door doelgroepen gericht te bevragen en op basis hiervan te adviseren over lastenarmere alternatieven. Dit doet DUO op structurele basis door scholen, onderwijsinstellingen en gemeenten te bezoeken, overleg te voeren met alle betrokken ketenpartners, door informatiesessies en congressen te organiseren en door het uitvoeren van klantonderzoek.</p> <p>Nadat regelgeving is ingevoerd of een nieuw of gewijzigd product/dienst is gelanceerd, vraagt DUO de doelgroep naar haar ervaringen, onder meer via peilingen in gebruikersoverleggen, en klantenpanels of door middel van feedback via de website. Signalen ontvangt DUO ook via de verschillende helpdesks waarmee zij op een snelle en laagdrempelige manier in contact staat met de doelgroep en via de relatiebeheerders die scholen/besturen bezoeken.</p> <p>Daarnaast draagt de informatievoorziening vanuit DUO (over wet- en regelgeving, projecten en producten/diensten), via de website en elektronische nieuwsbrieven, bij aan het vereenvoudigen van de uitvoeringspraktijk in het veld. Een heldere en eenduidige communicatie over het doel waaraan bepaalde maatregelen bijdragen, voorkomt veel ongenoegen.</p> <p>OCW houdt verschillende manieren om het veld goed te betrekken bij de totstandkoming of</p>	

¹¹Op 27 maart 2014 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie Kamerstukken II, 2013-2014, 32802, nr. 7.

wijziging van wet- en regelgeving, diensten of producten, tegen het licht om te zien waar bestaande procedures verbeterd kunnen worden, toepassing verbreed kan worden en, waar nodig, het instrumentarium kan worden uitgebreid.

Een voorbeeld hiervan is dat DUO als het gaat om het in beeld brengen en voorkomen van administratieve lasten, meer aan de voorkant van beleidsprocessen ingeschakeld wordt om input te geven vanuit het perspectief van een efficiënte uitvoering met zo laag mogelijke lasten in de keten. Dit gebeurt in plaats van bij het reeds opgestelde beleid een inhoudelijke toets (op de administratieve lasten) te doen. Zo gebruikt OCW de expertise die DUO van de uitvoering heeft beter bij het opstellen van beleid en wordt dubbel werk bij de uitvoeringstoets voorkomen.

Uitbreiding diplomaregister – maatwerk	Doorlopend
Doelgroep: studenten / leerlingen / ouders (burgers)/potentiële werkgevers	Sector: vo, vavo, mbo, ho (inclusief niet bekostigd onderwijs)
<p>Burgers kunnen vanaf 1 november 2012 met behulp van het Diplomaregister eerder behaalde diplomagegevens raadplegen, downloaden en gebruiken als bewijsstuk bij bijv. een (nieuwe) werkgever. De inzet is nu om ook diplomagegevens van het niet bekostigd onderwijs toe te voegen aan het diplomaregister. Het wetsvoorstel dat deze toevoeging regelt wordt verwacht in 2018. Daarnaast werkt DUO samen met andere departementen (VWS, EZ en I&M) om te onderzoeken of en hoe rijksbreed één diplomaregister tot stand kan komen, met authentieke gegevens over behaalde –door de overheid verstrekte- diploma’s.</p> <p>Ook wordt er onderzocht welke rol het Diplomaregister kan vervullen bij het vereenvoudigen en verbeteren van het aanmeldproces van internationale studenten.</p> <p>In 2016 tenslotte, is een pilot met pre-employmentscreeningbureaus afgerond. In deze pilot is een werkwijze beproefd om diplomagegevens elektronisch te verstrekken in het kader van pre-employmentscreening. Deze dienst, waarin de burger in regie is over de verstrekking van zijn diplomagegevens, zal vanaf dit jaar breder worden uitgerold.</p>	

Programma vernieuwing studiefinanciering – maatwerk	2012 - 2017
Doelgroep: studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: mbo, ho
<p>Met de komst van het programma vernieuwing studiefinanciering (PVS) wordt het voor de student en de debiteur mogelijk om, real time, vrijwel volledig digitaal zaken met DUO te doen. De student krijgt eenvoudiger inzicht in de gegevens waarover DUO beschikt en de consequenties daarvan voor de hoogte en duur van de studiefinanciering.</p> <p>De zelfbedieningsmogelijkheden (functionaliteiten) voor studenten worden uitgebreid en de snelheid en de transparantie van de communicatie met studenten en personen met een studieschuld wordt vergroot.</p> <p>In 2016 worden in beperkte mate gegevens van studenten in het MBO op niveau 1 en 2 ontsloten, alsmede de gegevens van alle debiteuren. DUO werkt aan het ontsluiten van relevante gegevens van alle studenten en ouders, zodat in 2017 ook de transacties op dit domein via MijnDUO kunnen worden benaderd.</p> <p>Het inloggen via MijnDUO geschiedt tussen de 7 en de 8 miljoen maal per jaar. Indien de student of de debiteur dat aangeeft, worden beschikkingen niet meer per post verzonden, maar ontvangen zij een notificatie per e-mail dat de nieuwe beschikking voor ze klaar staat in hun MijnDUO-portaal. Op dit moment (medio 2016) maakt reeds 85 tot 90% van de studenten hiervan gebruik.</p>	

Verbeteren kwaliteit dienstverlening: selfservice via online kanalen – maatwerk	2014 - 2017
Doelgroep: bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals), gemeenten, studenten, leerlingen en ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>Burgers en bedrijven moeten uiterlijk in 2017 digitaal zaken kunnen doen met de overheid. Binnen DUO wordt hier invulling aan gegeven door het implementeren van het nieuwe dienstverleningsconcept, digitale klantinteractie, digitale klantprocessen en het ontwikkelen van online dienstverlening (selfservice) in samenspraak met de klant. DUO ziet digitale dienstverlening als onlosmakelijk verweven met het aanbieden van een hoog niveau van dienstverlening en continue vernieuwing, met het omzetten van papier naar digitaal en met efficiënter werken. Deze ambitie valt samen te vatten onder de term 'maximaal digitaal'.</p> <p>Dankzij selfservice - dienstverlening online aanbieden zodat de klant zelf zijn transacties kan doen en op ieder willekeurig moment informatie kan opvragen – is de klant geen tijd meer kwijt aan het bezoeken van een kantoor, het invullen van formulieren of het bellen met vragen.</p> <p>Zo is in het afgelopen jaar voor de <u>doelgroep studenten/leerlingen/ouders</u> een tiental extra veelgebruikte formulieren digitaal beschikbaar gemaakt via MijnDUO. Ook is recent de functionaliteit voor de doelgroep Terugbetalers (met onder andere. direct aflossen via Ideal) flink uitgebreid. Op de openbare website zijn onder andere de rekenhulpen sterk verbeterd.</p> <p>Begin 2016 heeft DUO voor de <u>zakelijke klanten</u> (scholen, besturen, samenwerkingsverbanden, ketenpartners) een nieuwe website ontwikkeld, die continue verbeterd wordt o.b.v. klantfeedback. In het 1e kwartaal 2017 wordt een nieuw zakelijk portaal (het beveiligde deel van de website) gerealiseerd, met één inlogmechanisme voor alle zakelijke klanten. Via het portaal en het dashboard kunnen de klanten vanaf 2017 steeds meer digitaal transacties met DUO doen, de status daarvan zien, hun gegevens wijzigen, informatie opvragen en met DUO contact opnemen. Vanaf eind 2016 worden al steeds meer e-formulieren digitaal aangeboden, wat voor de klanten veel gebruiksgemak oplevert.</p> <p>Processen worden in de loop van 2017/2018 steeds meer gedigitaliseerd en in nauw overleg met de klanten als nieuwe dienstverlening doorontwikkeld.</p> <p>Deze ontwikkelingen vinden nu standaard plaats op basis van 'gebruiker-centraal ontwerpen', waarbij lastenvermindering voor burgers en instellingen centraal staat. Vanuit de helpdeks, worden de klanten van DUO geholpen om hun informatie steeds meer digitaal te vinden (in de vorm van pilots). Naast het digitale kanaal blijft voor klanten met complexe vragen of klanten waarvoor het internet minder toegankelijk is, de mogelijkheid bestaan om direct contact te hebben met een medewerker. Daarbij heeft de helpdesk steeds meer instrumenten beschikbaar om de klant tegoed helpen om weer op het digitale kanaal terecht te komen. Voor de particuliere klanten wordt een pilot uitgevoerd met chatten- en co-browsen, bedoeld om klanten die er online niet uit lijken te komen, op het digitale kanaal te houden. Dit levert weer een bijdrage aan het omlaag brengen van de lasten.</p>	

Ontwikkeling en beheer landelijke beveiligde exameninfrastructuur (Facet) – maatwerk	Invoering in 2014-2018
Doelgroep: bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals)	Sector: po, vo, mbo
<p>DUO ontwikkelt en beheert in een keten met het College voor Toetsen en Examens en Cito een nieuwe, landelijke, beveiligde exameninfrastructuur (Facet). In vergelijking met het eerdere systeem leidt deze infrastructuur tot een eenvoudiger uitvoering van regelgeving en daarmee tot een lagere ervaren regeldruk.</p> <p>In juli 2016 zal release 5.0 in gebruik worden genomen. Met release 4.0 is op 31 mei 2016 de grens van 1 miljoen afnames in het schooljaar 2015-2016 gepasseerd. Facet wordt ingezet voor de rekentoets VO, digitale flexibele examens in het vmbo en de Centraal Ontwikkelde Examens mbo. Ook wordt Facet ingezet voor de pilotfase van de Diagnostische Tussentijdse Toets VO (DTT). Het primair onderwijs zal van deze exameninfrastructuur gebruik gaan maken voor de adaptieve</p>	

centrale eindtoets PO. In het voorjaar van 2016 is daartoe een eerste pilot uitgevoerd, in het schooljaar 2016-2017 zal een tweede worden uitgevoerd met een groter aantal scholen dan tijdens de eerste pilot. Invoering van Facet voor de eindtoets PO wordt voorzien voor de afnames in het schooljaar 2017-2018.

SBR / XBRL – maatwerk	2013- 2017
Doelgroep: bestuurders, schoolleiders, financieel/administratief verantwoordelijke medewerkers, accountants / scholen en instellingen (professionals)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>OCW voert in het onderwijs de internationale standaard in voor financiële verantwoording middels SBR/XBRL. Daarmee wordt het voor instellingen eenvoudiger om te voldoen aan de levering van de jaarcijfers (jaarrekening) en andere financiële gegevens aan uitvragende partijen, waaronder het ministerie van OCW.</p> <p>Na de succesvolle pilots in het mbo, hbo en bij universiteiten in 2014 en aanlevering in 2015, zijn in 2015 de pilots in po en vo uitgevoerd en afgerond. Deze hebben geleid tot de taxonomie voor brede aanlevering van verantwoordingsgegevens door alle sectoren in XBRL in 2016. Alle instellingen in deze sectoren zijn verzocht in 2016 de verantwoording over boekjaar 2015 op basis van XBRL aan te leveren en hebben een account aangevraagd om via het portaal een XBRL rapportage in te kunnen dienen. Naast de jaarcijfers zijn eveneens de Continuïteitsparagraaf (CP) en de opgave van gegevens in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), over 2015 op basis van de taxonomie en het XBRL- portaal, door de instellingen aangeleverd.</p> <p>In het MBO, HO en WO is de XBRL rapportage over 2015 door 100% van de instellingen correct aangeleverd, in het PO en VO lag het percentage in eerste instantie al op ruim 98%. De verwachting is dat ook de overige instellingen de XBRL rapportage alsnog correct aanleveren nadat de jaarrekening door de accountant is goedgekeurd.</p> <p>Voor alle sectoren is een uitbreiding van de taxonomie naar een volledige jaarrekening in voorbereiding waarvoor later in 2016 de pilot staat gepland. Dit als voorbereiding op de taxonomie voor aanlevering van de volledige jaarrekening door alle sectoren in 2017.</p> <p>DUO heeft een beheerder voor de coördinatie van de governance van de OCW taxonomie aangesteld. Dit moet uitmonden in de ingerichte governance-organisatie eind 2016.</p> <p>Brede invoering van de taxonomie, de aanstaande uitbreiding naar volledige jaarrekening, de opzet van de CP, de rapportage van WNT-gegevens en de inrichting van de governance-organisatie, maken dat gaandeweg sprake is van een groeiende en voelbare lastenvermindering.</p>	

Uitbreiding services aanmelden en inschrijven: Doorontwikkelen BRON – maatwerk	2014-2018
Doelgroep: bestuurders en schoolleiders / scholen en instellingen (professionals); studenten / leerlingen / ouders (burgers)	Sector: po, vo, mbo, ho
<p>Onder de noemer Doorontwikkelen BRON worden vergelijkbare services als bij BRON HO in de periode 2014-2020 ontwikkeld en geïmplementeerd voor en met de andere sectoren. Het programma Doorontwikkelen BRON is er op gericht zoveel mogelijk digitaal te laten verlopen en zoveel mogelijk gebruik te maken van gegevens die bij DUO beschikbaar zijn. Doel is de aanlevering van gegevens zo makkelijk mogelijk te maken en gegevens ook maar één keer aan te laten leveren. Aan de andere kant krijgt het veld meer informatie, sneller (realtime) teruggekoppeld en kunnen de accountant en inspectie bij controle uitgaan van de gegevens in BRON, wat tot minder controle en lagere lasten leidt. Na de nu voor mbo lopende trajecten is in beginsel voorzien dat deze ook voor vo/vavo en po gerealiseerd worden.</p>	

Stand van zaken commissie van der Touw	Vanaf 2013
Doelgroep: instellingen	Sector: mbo, ho
<p>Begin 2013 is de commissie Van der Touw ingesteld om in beeld te brengen wat scholen in het beroepsonderwijs nodig hebben om hun ambities t.a.v. publiek-private samenwerking te kunnen realiseren. Het rapport van de Commissie Van der Touw - naar belemmeringen voor Publiek private samenwerking in het beroepsonderwijs - is opgeleverd op 17 juni 2013.</p> <p>Voor de Centra voor innovatief vakmanschap zal extra duidelijkheid worden verschaft over de kaders van de wet- en regelgeving, en er zal ontwikkelruimte worden ingericht.</p> <p>Er gaat een informatiekaart naar het veld met meer informatie over btw bij samenwerking pps + melding btw samenwerking heeft positieve resultaat op dit punt. Op 30 juni is de informatiekaart over btw en publiek-private samenwerking bij onderzoek en onderwijs gepubliceerd op rijksoverheid.nl. Hierin worden de btw-regels uitgelegd over de btw-heffing bij publiek-private, zodat een eerste inschatting kan worden gemaakt van de gevolgen voor de heffing van btw.</p>	

Onderwijsvereenkomsten en bekostiging – maatwerk	Vanaf 2015
Doelgroep: instellingen	Sector: mbo
<p>Op grond van de huidige wet oordeelt de instellingsaccountant dat een mbo-student niet in aanmerking komt voor bekostiging als er op de teldata (1 oktober respectievelijk 1 februari) geen ondertekende onderwijsvereenkomst is. Er is immers geen sprake van een - volgens de regels - ingeschreven student.</p> <p>In de praktijk lukt het mbo-instellingen niet altijd om alle studenten (of ouders van minderjarige studenten), die wel daadwerkelijk onderwijs volgen, tijdig de onderwijsvereenkomsten te laten ondertekenen. Daardoor dreigen mbo-instellingen bekostiging mis te lopen, waar zij wel recht op hebben. Tevens veroorzaakt dit administratieve lasten voor instellingen omdat zij toch een uiterste inspanning doen om de handtekeningen tijdig te krijgen.</p> <p>Het inhouden van bekostiging enkel omdat een ondertekende onderwijsvereenkomst ontbreekt vóór de teldata wordt in het mbo-veld ervaren als een veel te zware sanctie. Ook de Raad van State heeft dit eerder als disproportioneel bestempeld. In de praktijk krijgen instellingen ook al vanaf de 1 oktobertelling 2013 de tijd om geconstateerde gebreken te herstellen, zonder directe gevolgen voor de bekostiging.</p> <p>Per september 2015 is het controleprotocol voor accountants aangepast. Het enkel ontbreken van een ondertekende onderwijsvereenkomst op de teldatum kan dan niet meer leiden tot het zondermeer inhouden van bekostiging.</p> <p>Naast aanpassing van het controleprotocol wordt een wetwijziging in gang gezet waarmee de bepaling in de wet wordt aangepast dat regelt dat aan de inschrijving van een mbo-student een onderwijsvereenkomst ten grondslag ligt. Beoogd wordt deze wetwijziging z.s.m. in werking te laten treden.</p> <p>De onderwijsvereenkomst verdwijnt echter niet en de verplichting om met studenten een onderwijsvereenkomst af te sluiten bij aanvang van de opleiding evenmin. Het blijft namelijk belangrijk dat afspraken worden gemaakt over de rechten en plichten van de student en de mbo-instelling over en weer.</p>	

Flitspeiling Lerarencongres – maatwerk	Oktober 2015
Doelgroep: leraren	Sector: po, vo en mbo
<p>Tijdens het Lerarencongres heeft OCW een flitspeiling gehouden onder de aanwezige leraren. Dit is een vervolg op bovengenoemde (kwalitatieve) inventarisatie. Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Veldkamp. Dit zijn de belangrijkste bevindingen:</p>	

- Een grote meerderheid van de leraren is van mening dat het ministerie van OCW leraren actief op de hoogte moet houden van beleid, activiteiten en ontwikkelingen.
- Leraren willen het liefst via email nieuwsbrieven op de hoogte worden gehouden. Minder dan de helft wenst dat dit via de schoolleiding gebeurt.
- Meer dan de helft van de leraren ziet het meest in fysieke bijeenkomsten (bezoeken op school, congressen) voor het kenbaar maken van behoeften en ideeën.
- Drie op de vier leraren gebruikt facebook. Daarnaast is linkedin populair en twitter in mindere mate. Met name jonge docenten benutten facebook voor werk, het op de hoogte blijven van informatie en onderwijsactiviteiten en het uiten van zorgen.
- De meerderheid van leraren die gebruik maken van social media, zegt zeer geïnteresseerd te zijn in de berichtgeving van OCW via facebook en/of twitter. Ruim de helft stelt het bovendien zeer op prijs als OCW hen bericht of met hen in gesprek gaat via deze kanalen. Voor leraren op het mbo en oudere docenten geldt dit in mindere mate.

Online Community – maatwerk	Najaar 2015
Doelgroep: leraren	Sector: po, vo en mbo
<p>COM heeft de technische mogelijkheden onderzocht voor een <i>online community</i>. Zowel Facebook als LinkedIn bieden de beste platformmogelijkheden. Tijdens de flitspeiling op het Lerarencongres is het idee van een <i>online community</i> voor leraren getoetst. 71% van de Leraren geeft hier aan dat zij (zeer) geïnteresseerd zijn in het deelnemen aan een online community. Ook geeft een derde aan dat zij een speciale rubriek op delerarenagenda.nl zien zitten. Verder is er een nieuwe website voor de lerarenagenda in ontwikkeling om aan deze en andere behoeften te kunnen voorzien. Dit proces is nog gaande. Zoals het er nu naar uitziet zijn dit de zes belangrijkste doelen voor de nieuwe site:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk maken om leraren met elkaar te verbinden / portalfunctie / doorverwijzen (startpagina) • Toegankelijk informeren: nieuw beleid, wet en regelgeving, onderzoek innovatieprogramma's, mogelijkheden voor ontwikkelen • Input ophalen voor / toetsen van nieuw beleid' • Duiding geven aan (bestaand) beleid / leraren activeren dat ze aan de slag gaan met onze beleidsprioriteiten • Inspireren / goede voorbeelden • OCW als afzender die het overzicht heeft en initiatieven en beleid kunnen samen kunnen brengen. 	

Webinar Inspectie van het Onderwijs – maatwerk	Juni 2015, afgerond
Doelgroep: leraren en schoolleiders	Sector: po, vo
<p>Op 11 juni heeft de IvhO een webinar georganiseerd met hoofdinspecteur Arnold Jonk. Leraren en schoolleiders konden hier live vragen stellen over het werk van de inspectie. Dit webinar is o.a. ook terug te zien onder de rubriek 'Mag dat?' op de delerarenagenda.nl.</p>	

Loket Onderwijsinspectie - maatwerk	Doorlopend
Doelgroep: leraren	Sector: po, vo
<p>Uit de inventarisatie communicatiebehoefte leraren blijkt dat leraren behoefte hebben aan een loket of meldpunt waar zij direct terecht kunnen met vragen. De IvhO heeft al een loket. Via hun website of per telefoon kunnen scholen, besturen en gemeenten vragen stellen. Dit loket wordt nog weinig gebruikt door leraren, terwijl dit wel een goede mogelijkheid biedt om onduidelijkheden rondom regelgeving weg te nemen. De IvhO heeft aangegeven dat zij dit loket nader onder de aandacht gaan brengen onder leraren. OCW heeft dit ook gedaan via delerarenagenda.nl. Daarnaast wordt hier binnenkort ook aandacht aan besteed via social media. De Inspectie van het Onderwijs heeft in de afgelopen nieuwsbrieven gecommuniceerd over het</p>	

vernieuwde toezicht en wat de inspectie van scholen verwacht op het gebied van registratie en verantwoording.

Twitterende inspecteurs – maatwerk	Doorlopend
Doelgroep: leraren	Sector: po, vo
IvhO stimuleert onderwijsinspecteurs actief te twitteren. Zo kunnen de inspecteurs laten zien waar zij dagelijks mee bezig zijn en krijgen zij een persoonlijk gezicht. Schoolleiders en leraren krijgen op deze manier een beter beeld van het werk van de IvhO en wat zij kunnen verwachten wanneer de IvhO bij hen op bezoek komt. De hoofdinspecteur Arnold Jonk is een actieve twitteraar.	

Uitzending De Monitor – maatwerk	Begin 2016
Doelgroep: leraren	Sector: po
Acties naar aanleiding van uitzending De Monitor:	
<ul style="list-style-type: none"> - Het televisieprogramma De Monitor (KRO-NCRV) presenteerden in de uitzending van 10 januari de resultaten van hun onderzoek naar werkdruk in het basisonderwijs. Leraren vertelden over hun ervaringen met de administratiedruk. - Daarnaast heeft de Staatssecretaris op 22 januari een bericht gepost op Facebook waarin hij docenten oproept om op de website van de lerarenagenda en op Facebook vragen en suggesties door te geven. "Ik roep leraren op hun knelpunten en praktische ideeën over onnodige administratieve rompslomp aan mij door te geven, als reactie op dit bericht". Er volgden 118 reacties op dit bericht en 179 likes. - Naar aanleiding van de uitzending heeft de Staatssecretaris op 27 januari een oproep gedaan via Twitter: "@MinOCW @Sander Dekker roept leraren op om verhalen over administratieve werkdruk te delen. Reageren kan via de website van de lerarenagenda." Op Twitter kwamen 11 reacties. - Op 18 februari verscheen er een vraaggesprek in Trouw met Staatssecretaris Sander Dekker over regeldruk en werkdruk in het onderwijs. Waarin de centrale boodschap is: doe geen dingen die niet nodig zijn. Stel er vragen over, kom in actie. Doe alleen de dingen waarvan je weet dat ze bijdragen aan goed onderwijs. Scholen en leerkrachten hebben veel meer vrijheid dan ze zelf denken. - Veertien basisschoolleraren uit heel Nederland schoven op 8 maart 2016 aan bij staatssecretaris Dekker aan tafel. De staatssecretaris had hen, samen met de inspecteur-generaal van het Onderwijs Monique Vogelzang, uitgenodigd om naar Den Haag te komen om te spreken over hun administratieve werkdruk. 	

Blogs inspecteurs – maatwerk	Doorlopend
Doelgroep: leraren	Sector: po, vo
Blogs inspecteurs:	
<ul style="list-style-type: none"> - Weblog Monique Rooders Inspecteur bij de Inspectie van het Onderwijs op 25 december 2015 over haar ontmoeting met kleuterleerkracht Juf Sanne. Ze hebben samen live een interview gedaan dat direct te volgen was op social media. Het doel was om in gesprek te gaan over vragen die leefden bij leerkrachten van groep 1-2. En ook om eventuele misverstanden rond de inspectie op te helderen: wat willen ze nu precies? - Inspecteur Hans van den Berg bezocht een school waar het hele team bezig is met de kwaliteit van het onderwijs. Waar deze gezamenlijke verantwoordelijkheid toe leidt, beschrijft Van den Berg in zijn weblog op 7 december 2015 die te lezen was op de website van de Onderwijsinspectie en op de website van de lerarenagenda. - De Inspectie van het Onderwijs berichtte op 11 februari 2016 over hun motto: 'minder toezicht als het kan, meer toezicht als het moet'. In het nieuwe onderzoekskader legt de inspectie uit hoe ze dit in het primair onderwijs willen uitvoeren. Tot 29 februari konden leraren, schoolleiders, toezichthouders, ouders en leerlingen hierover meedenken. - De Inspectie van het Onderwijs geeft in een weblog op 29 april 2016 aan dat gebruik van 	

een groepsplan niet verplicht is. Het is een middel om structuur te geven aan het onderwijs op de school, maar geen doel op zich. En bij scholen die het gebruiken is de uitvoering van het plan van belang, de omvang ervan niet.

- De Inspectie van het Onderwijs heeft in de afgelopen nieuwsbrieven gecommuniceerd over het vernieuwde toezicht en wat de inspectie van scholen verwacht op het gebied van registratie en verantwoording.

NOT 2017 – maatwerk	Januari 2017
Doelgroep: leraren en schoolleiders	Sector: po, vo en mbo
De Nationale Onderwijstentoonstelling (NOT) is de grootste en meest complete vakbeurs voor professionals in het PO, VO en MBO. Het geeft in één dag een update van alle innovaties in onderwijsland. OCW heeft ook een stand op de NOT 2017. COM, DUO en de Inspectie trekken samen op bij de invulling van de stand. De prioriteiten van de bewindslieden zullen aan bod komen en wat er speelt in het veld. Regeldruk zou daar een onderdeel van kunnen zijn.	